

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Iacobi Lobbetii Leodiensis E Societate Iesv. Specvlvm Ecclesiasticorvm, Ac Religiosorvm.

Lobbet de Lanthin, Jacques

Leodii, 1640

§. 10. Quomodo gladium illum spiritus, Dei verbum, vel retundere, vel
infringere conati hæritici.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47105](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47105)

Nazianzenus, inter se quasi temperata esse debent, quia nec contemplatio per se animam perficit, neque philosophia occupata in agendo satis est utilis, sed hæc illi iuncta sit oportet.

§. 10.

Quomodo gladium illum spiritus, Dei verbum, vel retundere, vel infringere conati hæretici.

CVM satis intellexissent omni ævo hæretici, gladio spiritus, verboque Dei iugulum suum peti, errores accidi, malosque dolos, ac fraudes eludi; eo vires omnes intenderunt suas, ut illud vel retunderent, vel infringerent; vel si id assequi non possent; certè adulterarent quam maximè: quod ut facerent, primum aut omnes, aut plerosque scripturæ libros è sacris paginis expunxerunt, aut foedè mutilarunt, ac detruncarunt, aut denique ex suo genio, priuatoque, ut aiunt, spiritu sunt interpretati, itaque falsa veris, profana sacris, humana diuinis commiscuere, & susque deque vertere omnia: de singulis pauca attingamus. Simoniani, Manichæi, Albigenes vetus Testamentum, quantum est, è librorum sacrorum serie, ac catalogo sustulerunt; & pro fabulis anilibus habuerunt. Theodorus quidam Mopsuestiæ Episcopus, Prophetas omnes reiecit, & procul amandauit.

Nicolaitæ psalmos Dauidicos habuere ut profana

na

na cantica, poëticos æstus, ac deliria. Hebræi in suo Talmud librum Iob in sterquilinum cum authore suo abijci voluerunt, & prostitui.

Lutherus Vir gulæ, & abdomini natus in con-
 uiuijs sermonibus madida iam lingua, ebria
 mente, nutante calamo Ecclesiastem abiecit, quod
 cum Salomon in extrema senectute mulierum a-
 moribus iam deprauatus conscripisset, nec aduertit
 cum Hebræis, & Hieronymo eum exarasse, vt &
 vanitatis, quam hauserat, & pœnitentiæ, quam spe-
 ctabat, in eo posteris daret argumenta. Castalio
 repudiauit cantica canticorum, eaque voluit scripta,
 non Dei spiritu, sed æstu quodam impotentis libi-
 dinis, quæ in molliculas amoris voces, & illecebras
 effluit. Vt huic suæ hæresi patrocinium, nomenque
 faceret, argute notauit in canticis, ne semel quidem
 exprimi augustum Dei nomen, quo tamen alij li-
 bri sacri resperfi sunt. Verum aduertisse debuerat
 datum illud diuino amoris: in alijs enim scripturæ
 voluminibus egit Deus cum synagoga vt ancilla,
 ideoque ea nomina protulit, quæ reuerentiam, quæ
 timorem incutiebant: at verò in canticis cum Ec-
 clesia vt sponsa loquutus est; ideo suppressit ea no-
 mina, quæ maiestati, quæ timori seruire debuerant,
 exposuit autem quæ amoris in nos suo, diuinæque
 indulgentiæ. Porphyrius Danielem impugnavit,
 non ratione, sed maligna, & pertinaci mente, cala-
 moque

Tit. de
 Patriar-
 chis, &
 Prophe-
 tis.

240 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
moque Calvinus ne alijs ea in parte cedere videretur, etiam & ipse malignum vnguem in sacros libros immisit, ex ijsque Ecclesiasticum, & libros Machabæorum erasit. Et hi ferè sunt, qui veteris testamenti tabulas qua voce, qua scriptis elidere, & authoritatem ijs detrahere conati sunt: ita nimirum in ijs ludit sibi semper constans hæreticorum inconstantia, & acrioris, mendacisque censuræ libido, quæ etiam nouum testamentum inuasit, vt nihil esset ab ea liberum, & intactum.

L. 32. c.
16.

Faustus hæreticus, contra quem acriter pugnat Augustinus, omnia Euangelia impugnavit, eaque non à viris Apostolicis, sed ab impostoribus scripta clamitavit. Alogiani tres Euangelistas receperunt, Matheum, Marcum, & Lucam; Ioannem ex eorum numero esse noluerunt, quod eorum hæresi contrarius esse videretur: ita Euangelij illius lucem, solemque horruerunt noctuæ, & abiecti tenebriones.

Ebion, & ipse impius hæreticus, solum Matheum ex Euangelistis probavit. Cherinthus solum Marcum, Marcion Lucam, cumque vnum; denique Valentinus Ioannem tantum admisit; cæteros à fide, à veritate alienos esse pronunciauit. In huius partes inclinavit etiam Lutherus; Gerdon, & Tatianus Apostolorum acta pro apocriphis habuere.

Ebionitæ D. Pauli Epistolas damnarunt, & ipsum Paulum, qui primæ veritatis oraculo audiit vas electio-

electionis, per ludibrium græculum hominem, at-
que apostatam vocitarunt.

Lutherus Epistolas Diuorum Iacobi, & Iudæ in
sacris admittere renuit; quia ijs videt se, suamque
fidem exanimari.

Et hæc quidem sunt, quæ hæreticorum insana
carpendi libido varijs in locis sparsit, ego hîc colle-
gi, vt in ijs hæreseos inconstantiam legas, ac dam-
nes; simulque agnoscas eos à malo spiritu regi, qui
vt primus diuinarum vocum oracula mendace lin-
gua, aufuque temerario violauit, ita & hæreticos,
afleclas suos violare docuit.

A prima orbis molitione cum esset homo in Pa-
radiso voluptatis, affuit ei serpens inuidus, & Euæ
parenti nostræ hæc pauca locutus. *Cur præcepit
vobis Deus?* Hebraicè *aphki* etiamne præcepit?
dubiè loquitur, & quasi interrogando: Deus au-
tem non sic: ex vero enim affirmarat, & præceperat.
Eua iam infecta hoc serpentis sibilo, eius quodam-
modo spiritum hausit, & omnium prima sacra
Scripturæ verba adulterauit. Subiecit enim. *Præce-
pit nobis Deus ne comederemus, & ne tangeremus il-
lud.* Hæc postrema verba addit de suo, vt augeat, &
exaggeret diuini præcepti inclementiam, quo ve-
tabantur non tantum comedere, sed & tangere.
Hoc autem indulgens Dominus non inhibuerat.

Addit deinde & alterum mendacium: *ne fortè*

11016103

H b

moria-

moriatur : dubiæ fidei vocula *fortè* hanc è suo ce-
 rebello adijcit foemina, à qua primò Scriptura vi-
 tium passa: eius æmuli sunt hæretici, vti & mali
 dæmonis, qui & ipse Scripturis malè ludere doctus
 etiam cum Seruatore, cui olim in deserto hæc in-
 aures ingessit. *Mitte te deorsum, scriptum est enim:*
Angelis suis Deus mandauit de te. Hoc telum iacit,
 in quo, præterquam quod perperam cum locum
 interpretatur, sequentia verba subdolè reticet; *ut*
custodiant te in omnibus vijs tuis. Hanc mali dæ-
 monis artem & dolum expendit D. Bernardus.
Animaduertite, inquit, & videte, quoniam subticuit
malignus, & fraudulentus, quod malignitatis sue
commenta dissolueret. Nempe ut custodiant te in
omnibus vijs tuis. Nunquid & in præcipitijs? qua-
lis via hæc de pinnaculo templi mittere se deorsum?
non est via hæc, sed ruina; & si via est, tua est, non
illius. Est nimirum, eritque in sæcula is genius Ca-
 codæmonis, eritque & hæreticorum Scripturæ verba
 ad infanos sensus vel detorquere, vel mutilare; vel
 etiam peruertere, quod & à Iudæis antefactitatum.

Sentiebant illi è veteri Testamento, maximè ve-
 rò Prophetarum oraculis, multa, eaque illustra-
 peti argumenta, quæ in posteras ætates efferrent
 Messiaæ aduentum, vitam, mortem, aliaque fidei
 nostræ capita, quæ vt pessundarent, in hoc vno de-
 sudarunt, vt opus illud sacrum, quantum erat adul-
 terarent,

terarent, eaque loca expungerent, quæ fidei Christianæ mysterijs authoritatem aliquam conciliare videbantur. Laborarunt in illo opere, totis ferè quadringentis annis, & eo quidem, vt toto orbe, vix inueniri possent exemplaria duo, quæ inter se conuenirent, adeo pertinax in malo labor, leuis & inconstans falsitas; à qua cum Iudæi audirent quam pessimè: omnibusque in scholis, ac pulpitis vapularent, tandem anno Christi octauo supra quingentesimum in Palæstina, vrbe Tiberiadis concilium è peritissimis Rabbinis coegerunt; in quo primum inuenta puncta, quorum author, & princeps fuisse dicitur Rabbi Aaron, & Rabbi Aser: sed neque ijs punctis notari potuit, & affigi veritas, quæ etiam ab illis vitium passa: adeo nihil tutum ab iniuria, quod humanum sit, nihil ab inuidiæ, & æmulationis malevolentia immune esse potest, nihil ab hæresi, & insigni Iudæorum perfidia intactum, sacrum sit licet, & inuiolabile. Prouiderat tamen longè ante diuina miseratio; ducentis quippè & triginta annis antequam in orbe hoc viseretur Deus homo, Philadelphus hebræa Biblia græcè reddita, opera, ac labore septuaginta duorum Interpretum.

Erant Israëlī Tribus omnino duodecim, è singulis electi viri sex à prudentia, à doctrina, ab hebrææ, græcæque linguæ peritia inter suos facile principes, conuenere illi in Insula Pharos, quæ

244 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
imminet Alexandriae Ægypti, & modo celebris
est nomine, ac fama septuaginta duorum Interpre-
tum, in quorum memoriam quot annis in Insu-
la Pharos indicuntur festi dies, ad quos non Iudæi
modò, sed & Christiani per longa maria, & peri-
culosos oceani tractus enauigant, vt videant, ac ve-
nerentur ea locorum vestigia, in quibus primum
eluxit germana, & vera Scripturæ sacræ interpre-
tatio; tantum potest in bonis mentibus amor veri-
tatis, & sacrorum librorum veneratio; quæ vt om-
nium animis altius infideat, vnaque eorundem in-
terpretum fides, & authoritas clarior euadat; non
erit importunum huic membranæ inscribere, quæ
eo loci, ac temporis miracula spectauit, stupuitque
orbis vniuersus.

Philo de
vita Moy-
sis l. 2. c.
9.

Primum fuit eiusmodi, quod duobus diebus non
amplius septuaginta duo illi seniores totum vetus
Testamentum ex Hebræo in Græcum idioma tran-
scripserint; mirabili sanè, stupendaque celeritate,
quam non attingat vlla vis ingenij, vlla manus ex-
primat, vllus calamus effingat, nisi quem regat,
abripiatque Dei digitus.

Huic miraculo accessit & alterum: quod etsi lo-
co essent dissiti, nec inter eos vlla, aut verborum,
aut calami communio fuisset: tamen sacra Biblia
expressere, & posteris edidere; non eadem tantum
fide, eodem sensu: verum etiam, iisdem omnino
verbis,

verbis, in iò & caractere, typisq̄ue adeò similibus, ut iuratus etiam affirmares vna manu, vno calamo exarata omnia. Quod prodigium cum plausu, sacroq̄ue stupore tum patuit, cum expedito opere inter se conuenere omnes, & suas singuli Interpretationes, quasi totidem symbola contulere. Nimirum eorum spiritus, intelligentias, manus, calamosq̄ue moderabatur mens altior, ac diuina, ut & idem conciperent, & in tabulas emitterent.

Secus omninò faciunt hæretici, apud quos, tot sententiæ, & explicationes sunt, quot capita; quibus in pœnam venit, quod olim ædificantibus turrim Babel; confundit Deus linguas eorum, & ut elato cothurno Chrysoftomus: *quia abusi sunt vocis, & Scripturæ vnitæ, castigantur diuersitate.*

CAPVT VII.

De diuinis Officijs.

Vbi sacra ornatus veste steterit Sacerdos, è sacrario soleinni pompa ad aras educitur, ut immortalī Deo sacrificium offerat accinentibus hinc inde alterno choro musicis, à quibus, ex pio Ecclesiæ instituto, diurnum, nocturnumq̄ue horarum pensum exoluitur. De hoc, & illo mihi erit breuis disceptatio; in qua ne me damnes amice lector, quasi actum agam, stylumq̄ue ducam in ar-

Hh 3

gumento